

Слово на Българския патриарх Даниил на Панихидата за жертвите от атентата на 16 април 1925 г. в катедралата „Света Неделя“

Едно зловещо покушение, извършено точно преди столетие в този свят Божи дом, катедрален храм на Софийските митрополити, и днес продължава да вцепенява сърцата ни и да ужасява християнската и човешката ни съвест с жестокостта и безчовечността на своя замисъл, с хладнокръвието и безбожната дързост, с които е било извършено. Всяка година от тогава и досега ние възнасяме нашите молитви за упокой на невинните жертви на това тежко престъпление и молим Бога за Неговата милост към всички човеци: както към жертвите на това и подобните на него престъпления, така и към всички онези, които се оставят да бъдат използвани като оръдия на разрушителната сила на злото в нашия свят. Така ни учи нашият Господ и Спасител Иисус Христос, така проповядва и Неговата света Църква от самото начало на своето съществуване: да имаме любов не само към тези, които ни обичат и ни правят добро, защото това умеят всички, но и към онези, които ни проклинат и мразят, обиждат и гонят (срв. Мат. 5:44), и да прощаваме на всички, защото и Сам нашият Бог ... оставя Своего слънце да грее над лоши и

добри, и преща дъжд на праведни и неправедни (Мат. 5:45), и с Отческата Си любов е готов да прости на всички човеци техните прегрешения.

Извършен в навечерието на Възкресение Христово, на Велики четвъртък – деня на Тайната вечеря на Господа с Неговите свети апостоли, атентатът в този православен храм е емблематичен пример за дълбочината, до която грехът прониква в човешката природа и замъглява в съзнанието ни Божия образ, според който сме сътворени. Грехът е в човека още от времето на нашите прародители, ала в човека е и силата, която Бог дава за борба с греха. Животът е дар от Бога – Който Сам е Живот и единственият Източник и Подател на живота, – и никой не може да отнема своеволно ничий живот, независимо от каквито и да било съображения, оправдания или извинения. Човешката история недвусмислено свидетелства за това, че нито един въпрос или проблем не е намирал истинско и трайно решение по насилствен път. Насилието ражда ново насилие; насилствената смърт ражда още насилствена смърт. Такава може да бъде единствено логиката на света, който лежи в зло, от която нашият Господ Иисус Христос ни е освободил, като ни е дарувал Своя Нов закон и Завет на любовта – включително и особено към нашите врагове.

Извършеното в този свят Божи храм дръзко убийство на личности от държавното и военното ръководство на Царство България, а заедно с тях – и на множество невинни жертви, включително и деца, от комунистически и атеистически кръгове, представлява тежък грях и престъпление, за което са възможни най-различни обяснения, но за което няма и не може да има никакво оправдание. Грехът може да бъде простен, при наличие на дълбоко и искрено покаяние, но престъплението трябва да бъде помнено, за да не бъде повтаряно. В паметта на Православната ни църква и на нашия народ атентатът в катедралата „Света Неделя“ остава завинаги едно позорно петно от миналото, което може да бъде изчистено единствено по пътя на покаянието. С присъствието тук в този ден и с нашата обща молитва за невинните жертви на това кърваво злодеяние ние свидетелстваме пред Бога и пред цялата Църква Христова за това, че сме осъзнали греха на нашите предци и че в нас има решимост и воля за промяна.

Бог да прости и да упокои при Себе Си жертвите от възпоменаваното днес ужасно престъпление, както и всички жертви на омразата на човек към човека. Да ги помилва и да ги приеме като благ и Човеколюбец в Своите небесни жилища, а на нас да дава разум и мъдрост: да страним от всеки зъл помисъл; да ценим и свято да пазим и своя, и чуждия живот; да уважаваме

всеки човек, независимо от различията между нас; да стоим далеч от всяко
зломислие и злодеяние!

Вечна и блажена да бъде паметта на невинните жертви от атентата в
Софийския митрополитски катедрален храм „Света великомъченица Неделя“!

† ДАНИИЛ, Патриарх Български

bg-patriarshia.bg